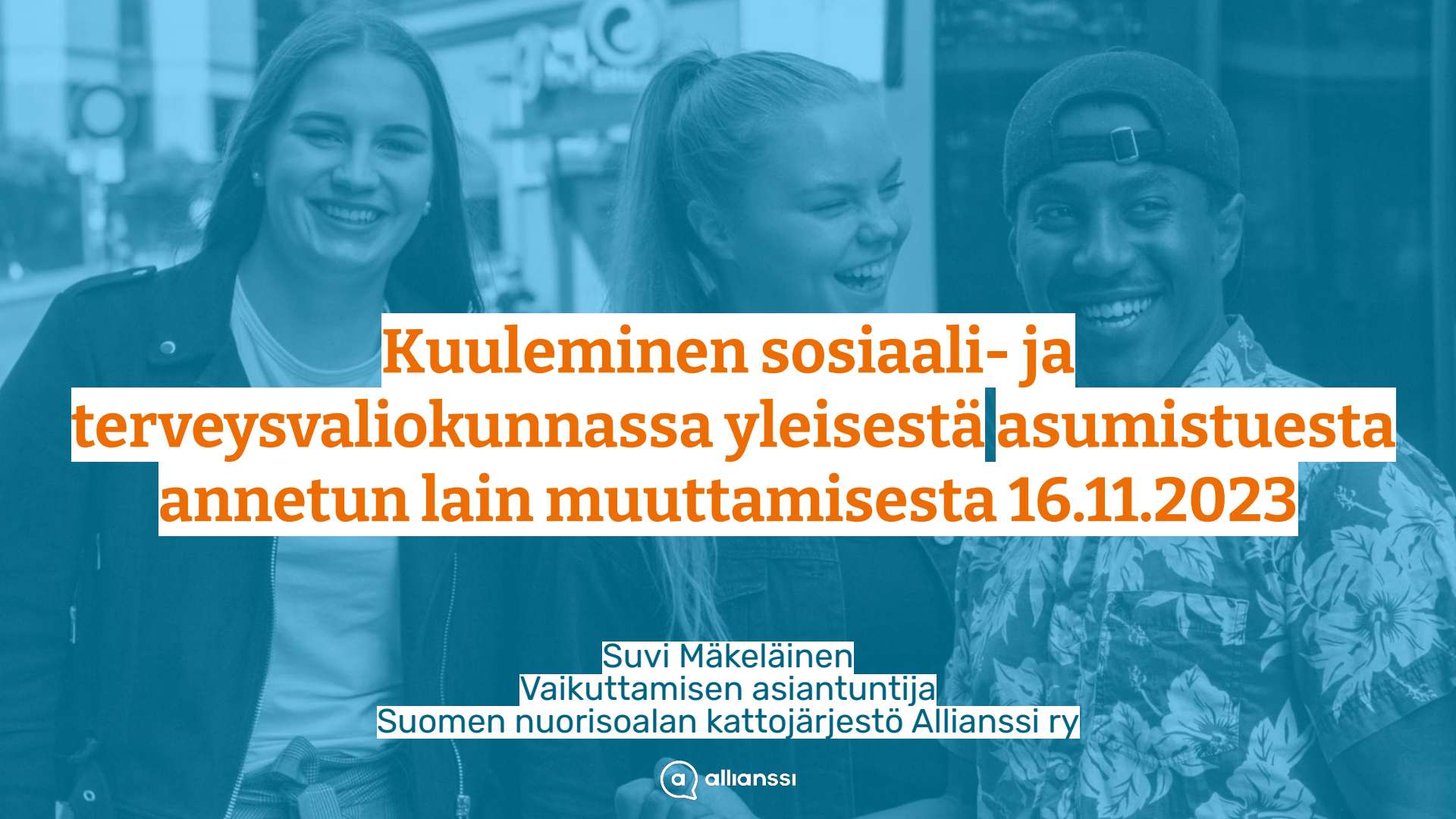

Kuuleminen sosiaali- ja terveysvaliokunnassa yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamisesta 16.11.2023

Suvi Mäkeläinen
Vaikuttamisen asiantuntija
Suomen nuorisoalan kattojärjestö Allianssi ry

Yleistä esityksestä

Nuorisoala suhtautuu kriittisesti yleiseen asumistukeen kohdistuviin leikkauksiin. Yleisen asumistuen leikkaukset koskettavat erityisesti nuoria, sillä tuen saajista suuri osa on nuoria.

Joulukuussa 2022 yleistä asumistukea saaneiden ruokakuntien jäsenistä reilu viidennes kuului ikäryhmään 20–24-vuotiaat. Toiseksi suurin ikäryhmä oli 25–29-vuotiaat, joita oli 12 % asumistuen saajista.

Opiskelijoiden siirtyminen yleisen asumistuen piiriin 2017 kasvatti nuorten asumistuen saajien määrää, ja vuonna 2022 yleisen asumistuen saajista opiskelijoita oli 42 %. Yleinen asumistuki on nuorille tärkeä osa sosiaaliturvan kokonaisuutta.

Yleistä esityksestä

Nuoret yleisen asumistuen saajat opiskelevat, työskentelevät pienipalkkaisilla aloilla, tekevät osa-aikatyötä tai ovat työttömiä.

Asumistuen leikkauksilla nuorilta heikennetään toimeentuloa ja mahdollisuuksia esimerkiksi kouluttautua ja panostaa opiskeluun tai ottaa vastaan lyhyitä työpätkiä tai osa-aikatyötä.

Yleisen asumistuen leikkaukset lisäävät nuorten vaikeuksia selvittää asumismenoistaan ja kasvattavat nuorten asunnottomuuden riskiä Suomessa.

Leikkausten aiheuttamat toimeentulovaikkeudet ja vuokravelat saattavat entisestään lisätä myös nuorten ylivelkaantumista.

Yleistä esityksestä

Nuorten toimeentulotuen tarve tulee lisääntymään, kun useita ensisijaisia etuuksia, asumistuki mukaan lukien, aiotaan heikentää.

Nuoret ovat nyt jo yliedustettuina toimeentulotuen saajissa.

Erityisesti heikossa työmarkkina-asemassa olevat nuoret tarvitsisivat monipuolisesti tukea työllistymiseensä. Heidän toimeentulonsa leikkaaminen vain lisää heidän syrjäytymisriskiään ja yhteiskunnan kustannuksia korjaavien toimenpiteiden osalta.

Mahdollisuus täyspäiväiseen opiskeluun heikentyy

Asumistuen leikkaus heikentää opiskelijoiden mahdollisuuksia kouluttautumiseen ja päätoimiseen opiskeluun. Opiskelijoiden toimeentulosta leikkaus on suhteellisesti hyvin suuri.

Leikkaukset yleiseen asumistukeen lisäävät opiskelijoiden tarvetta käydä töissä päätoimisesti opintojen ohella. Päätoimisen työssäkäynnin lisääntyessä opiskeluajat kuitenkin pidentyvät ja opintojen keskeyttäminen yleistyy. Tämä vaikuttaa myös opiskelijoiden jaksamiseen.

Ristiriidassa hallituksen koulutustason nostoon liittyvien tavoitteiden kanssa.

Työllisyysvaikutukset

Asumistuen uudistuksia ei voi perustella työllisyysvaikutuksilla. Hallituksen esityksenkin mukaan työllisyysvaikutukset todetaan vähäisiksi.

Opiskelijat ja nuoret työskentelevät usein osa-aikaisessa ja matalapalkkaisessa työssä. Matalapalkkatyössä ansiotulot eivät välttämättä riitä elämiseen ja asumiskustannusten kattamiseen edes kokoaikatyössä.

Leikkaukset heikentävät työnteon kannusteita. Perusomavastuun korottaminen pienentää työnteosta käteen jäävää tuloa ja ansiotulovähennyksen poistaminen heikentää merkittävästi kannustimia ottaa vastaan lyhyempiä työpätkiä tai osa-aikaista työtä.

Kiitos!

@nuorisoala

Suvi Mäkeläinen
Vaikuttamisen asiantuntija

suvi.makelainen@nuorisoala.fi

0451134194
nuorisoala.fi